

**Uchwała
Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw
Rzeczypospolitej Polskiej**

z dnia 9 czerwca 2022 r.

**w sprawie postulatów dotyczących zmian w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r.
o petycjach**

Na podstawie § 6 ust. 1 Regulaminu Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw Rzeczypospolitej Polskiej uchwała się, co następuje:

§1

Konwent Przewodniczących Sejmików Województw Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje postulaty dotyczące zmian w ustawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, które stanowią załącznik do niniejszej Uchwały.

§2

Uchwałę otrzymują:

1. Zgromadzenie Ogólne Związku Województw RP.
2. Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP.
3. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

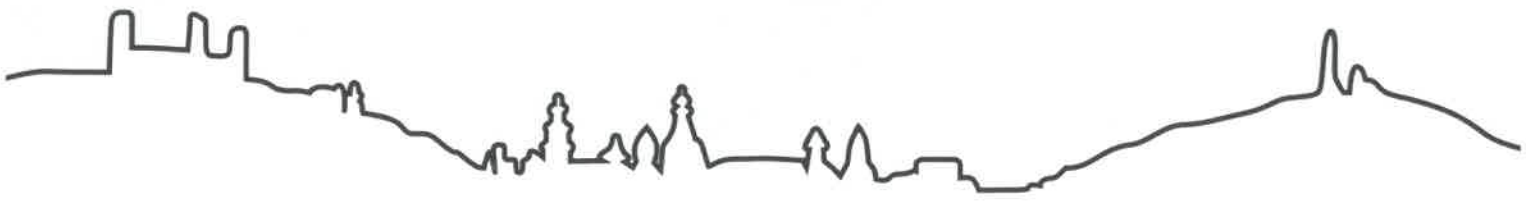
§3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Konwentu.

Przewodniczący Konwentu

Andrzej Prus
Andrzej Prus

Załącznik do Uchwały Konwentu
Przewodniczących Sejmików Województw
Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 czerwca 2022r.

**POSTULATY DOTYCZĄCE ZMIAN W USTAWIE
Z DNIA 11 LIPCA 2014 R. O PETYCJACH**

I. Postulat ujednoczenia przepisów dot. skarg, wniosków i petycji w ramach Kodeksu Postępowania Administracyjnego lub odrębnego aktu prawnego rangi ustawowej.

Uzasadnienie:

W obecnym systemie prawnym bliskie sobie przedmiotowo i procesowo środki prawne regulowane są trzema odrębnymi aktami prawnymi – Kodeksem postępowania administracyjnego, Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz ustawą o petycjach.

Uchwalenie tej ostatniej zakończyło kilkunastoletni okres braku implementacji zapisów konstytucyjnych do polskiego ustawodawstwa, bowiem w art. 63 Konstytucji można przeczytać, że: „Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa”.

Niestety, tryb rozpatrywania petycji nie został - w przeciwieństwie do skarg i wniosków - uregulowany w Kodeksie postępowania administracyjnego. Po wejściu w życie ustawy dla petycji określono oddzielny tryb rozpatrywania, natomiast skargi i wnioski nadal pozostawiono w dziale VIII k.p.a. Zastosowanie takiej struktury i rozproszenie regulacji niesie za sobą wiele problemów dotyczących braku przejrzystości w zakresie stosowania obu procedur. Ujęcie skarg, wniosków i petycji w jednej ustawie wydaje się zatem w pełni uzasadnione, zwłaszcza że Konstytucja wprowadziła instytucje skarg, wniosków i petycji, jako instrumentów mających na celu dochodzenie tego samego rodzaju uprawnień z zakresu kontroli społecznej. Taką potrzebę potwierdza również zastosowane w ustawie o petycjach odesłanie w zakresie nieuregulowanym do kodeksu postępowania administracyjnego.

Należy podkreślić, że doprecyzowania wymaga również zakres przedmiotowy skargi, wniosku i petycji, co w efekcie może pomóc w procesie klasyfikacji pism wpływających do organów władzy publicznej i wyeliminuje wątpliwości co do wzajemnych zależności między tymi odformalizowanymi środkami prawnymi.

II. Postulat precyzyjnego zdefiniowania pojęcia petycji w celu jednoznacznego odróżnienia jej od skargi i wniosku.

Uzasadnienie:

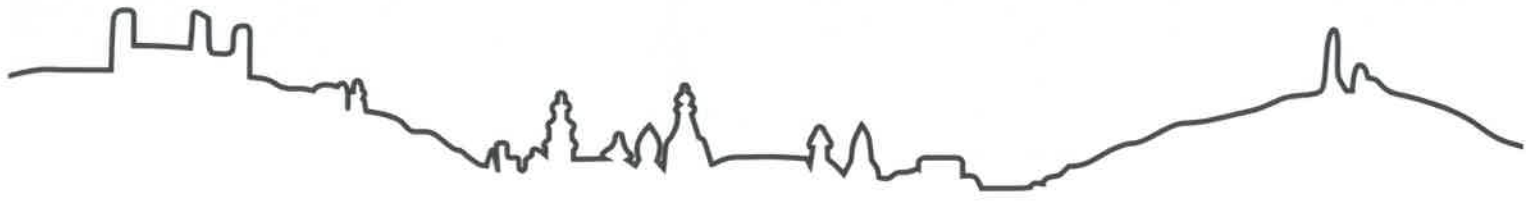
Zgodnie z art. 2 ust. 3: „*Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji*”. Takie nieprecyzyjne określenie zakresu przedmiotowego petycji należy ocenić krytycznie. Po pierwsze, poprzez użycie sformułowania „*Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności...*” właściwie stworzono katalog otwarty spraw mogących stać się przedmiotem petycji, a zatem treść przepisu można rozumieć jako ich przykładowe wyliczenie. Po drugie, należy ocenić, że wprowadzone przez ustawodawcę takie określenia jak: „*życie zbiorowe*” i „*wartości wymagające szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego*” są nieprecyzyjne i wieloznaczne, co z kolei rodzi wiele możliwości ich interpretacji. Ponadto ogólnikowość tych sformułowań nie pozwala w sposób pewny odróżnić petycji od wniosków uregulowanych w Kodeksie postępowania administracyjnego, wszak w art. 241 k.p.a. określono, że „*Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności*”. Oznacza to, że równie dobrze przedmiotem wniosku mogą być sprawy objęte art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, bądź też przedmiotem petycji mogą być sprawy właściwe dla wniosków zgodnie art. 241 k.p.a. A zatem od uznania organu zależy, czy dane żądanie jest kwalifikowane jako wniosek (lepsze zaspokajanie potrzeb ludności), czy jako petycja (sprawy dotyczące życia zbiorowego).

III. Postulat dotyczący właściwości organów województwa do rozpatrywania petycji w kontekście wyłącznej inicjatywy uchwałodawczej (zadania a kompetencje).

Uzasadnienie:

Ustawa o petycjach, określając przedmiot petycji, odnosi się do żądań „*mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji*”. Należy jednak zwrócić uwagę, że zadania i kompetencje nie są pojęciem tożsamym i nie zawsze zadania organu pociągają za sobą kompetencje do podjęcia danej czynności. Za przykład takiej relacji może posłużyć ustawa prawo ochrony środowiska, która w art. 17 nakłada na zarządy województw obowiązek sporządzenia wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Z mocy tego przepisu wynika również wyłączna inicjatywa uchwałodawcza organu wykonawczego j.s.t. w zakresie przedkładania organom stanowiącym projektów programów ochrony środowiska i ich zmian. Z drugiej zaś strony, kompetencję do przyjęcia uchwały posiada sejmik województwa. Dochodzi zatem do sytuacji, że petycje dotyczące zmian tych przepisów kierowane do sejmików, jako organów mających przecież kompetencję do ich przyjęcia, powinny być przekazywane zgodnie z właściwością do organów wykonawczych, gdyż bez ich inicjatywy w tym zakresie organy stanowiące nie mogą przyjmować żadnych zmian w tych uchwałach.

IV. Postulat dot. braku zgodności ustawy o petycjach z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Uzasadnienie:

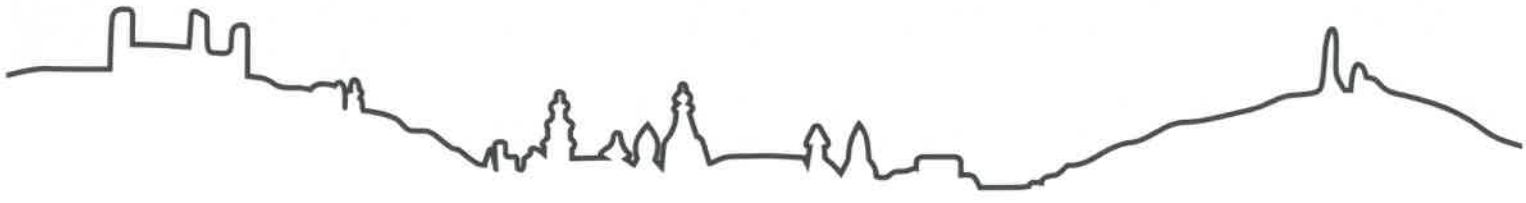
W celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zasadnym wydaje się doregulowanie trybu rozpatrywania petycji poprzez umożliwienie złożenia petycji do protokołu. Warto odnotować, że tego typu możliwość istnieje na gruncie Kodeksu postępowania administracyjnego, a zatem jest uznana za jeden ze sposobów skutecznego składania skarg i wniosków.

V. Postulat zastosowania alternatywy wobec obowiązku przekazania petycji zgodnie z właściwością - w postaci możliwości wskazania wnoszącemu petycję organu właściwego do jej rozpatrzenia.

Uzasadnienie:

Ustawa o petycjach zakłada, że adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją do podmiotu właściwego, zawiadamiając o tym równocześnie wnoszącego petycję. Z uwagi na fakt, że bardzo wiele petycji przekazywanych jest zgodnie z właściwością do innych organów, zasadnym wydaje się przyjęcie rozwiązania stosowanego w zakresie skarg z działu VIII k.p.a. (art. 231 §1), polegającego na wskazaniu wnoszącemu petycję organu właściwego do jej rozpatrzenia, jako alternatywy wobec przekazania jej zgodnie z właściwością.

Zasadnym wydaje się także zastosowanie konstrukcji prawnej nakazującej organowi, który nie jest właściwy do rozpatrzenia złożonej petycji, przytoczenia w piśmie podstawy prawnej z zakresu prawa materialnego, a nie tylko podstawy czynności faktycznej z ustawy o petycjach.

Ponadto z punktu widzenia zwiększania świadomości obywateli w zakresie kontroli społecznej i jej instrumentów, za właściwe należy uznać wprowadzenie obowiązku pouczenia obywatela wnoszącego petycję, nie tylko poprzez wskazanie mu organu właściwego, ale również przekazanie wyczerpujących informacji o właściwym sposobie załatwienia jego sprawy będącej przedmiotem petycji, w szczególności jeżeli istnieją przesłanki do procedowania jej w całości lub w części w oparciu o inne przepisy.

Anuluj P.

ŚWIĘTOKRZYSKIE 2022